

Ν. Ε. ΜΑΝΤΙΚΗΣ

Διεθνής

ΠΑΡΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ἰδῶν Πειραιῶς καὶ Γερανίου, ἀριθ. 30.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ἀθήναις	ἐτησίᾳ Δρ. Ν.	8
» »	ἔξαμην. »	5
» ταῖς ἐπαρχ.	ἑτησίᾳ »	40
» »	ἔξαμην. »	6
» τῶ ἔξωτερον.	ἑτησίᾳ σρ.	15

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Λέων Μελάς βιογραφία μετὰ εἰκότος — Ῥωσσοῖδες Παρθένοι — Ποίησις Ἡ Ξενητεία διπὸ Ἀχ. Παράσχου — Οἱ λόγοι Ἑλλήνες — Θυμῶσιον ὠτολόγιον — Μῦθος — Αἶγιμα κ.τ.λ.

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛ. ΤΙΜΑΤΑΙ

Ἐν Ἀθήναις	Λεπ.	45
» ταῖς ἐπαρχίαις	»	10
» τῶ ἔξωτερον	»	25
Φύλλα προσηγομένη	»	80

ΛΕΩΝ ΜΕΛΑΣ

Ἄν ὁ Μελάς ἀπέθανε, ὁ Γερο-Στάθης μένει
 Πέσαν τοῦ δένδρου τὰ κλαδιά
 Μὰ ὁ κορμὸς του στὰ πα.διά,
 Ἄνιζε: καὶ βλαστάνει!

(Ἀὐτοσχέλιον ΑΧ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ)

ΛΕΩΝ ΜΕΛΑΣ

Ἡ κοινωνία τῶν Ἀθηναίων ἐθρήνησεν εὐλικρινῶς τὸν θάνατον ἀνδρὸς τιμίου, πολίτου χρηστοῦ, ἀνθρώπου ἀγαπήσαντος ὡς ἑαυτὸν τὸν πλησίον του καὶ πολλὰ αὐτὸν εὐεργετήσαντος, τοῦ Λέοντος Μελά.

Καθῆκον πρὸς τὴν μνήμην χρηστοῦ συμπολίτου ἐκπληροῦντες κοσμοῦμεν τὰς στήλας τοῦ «Παρθενῶνος» διὰ τῆς εἰκόνας του, ἣν ἄμα ἰδὼν ὁ φίλος ἐθνικὸς ποιητὴς κ. Ἀχ. Παράσχος ἐποίησεν αὐτοσχεδίως τὸ ὑπ' αὐτὴν ὠραῖον τετράστιχον.

Ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λέοντος Μελά ἐξεφώνησαν λόγους ὁ κ. Κ. Ν. Κωστής, καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου, ὁ καθηγητὴς κ. Κ. Νεστορίδης, καὶ ὁ βουλευτὴς κ. Τ. Φιλήμων.

Ἀντὶ ἰδιαιτέρας βιογραφίας δημοσιεύομεν τὸν λόγον τοῦ κ. Κωστή.

Τοῦ Λέοντος Μελά ὁ βίος ὀλόκληρος συμπίπτει μετὰ τῆς ἱστορίας τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Καθ' ἅπασας αὐτοῦ τὰς περιόδους βλέπομεν αὐτὸν πρωταγωνιστοῦντα, μεταβαλλομένην ὅμως τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐνεργείας καθόσον ἐκάστοτε αἱ πεποιθήσεις αὐτοῦ, ὑπεδείκνυον πῶς συντελεστικώτερον ὑπὲρ τῶν κοινῆ συμφερόντων ἠδύνατο νὰ ἐργασθῆ.

Καταγόμενος ἐκ γονέων Ἠπειρωτῶν, ἐν Κων]πόλει ὑποκατασταθέντων πρὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, εἶχεν ἐκ τῆς γεννήσεως ἐν ἑαυτῷ τὸ θεομὸν ἐκεῖνο τοῦ πατριωτισμοῦ αἶμα, τὸ διακρίνον τοὺς κατοίκους τῆς γενεθλίου χώρας. Μετὰ τὴν ἐκρηξιν τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ διασωθεῖσα εἰς Ὀδησσὸν μετέβη ἐκεῖθεν ἐν ἔτει 1823 εἰς Κέρκυραν, ὅπου ὁ νεαρὸς Λέων ἠτύχησε νὰ καταχθῆ ἐν τῇ χορείᾳ τῶν μαθητῶν τῆς Γκυλφορδεῖου Ἀκαδημίας, ἧτις πολλοὺς ἐξόχους τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἀνέδειξεν ἄνδρας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐν τοῖς πρώτοις δύναται νὰ καταλεχθῆ ὁ Λέων Μελάς.

Ἐν Κερκύρα, εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἀσχολούμενος καὶ εἰς τὰ διδάγματα τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ἐγκύπτων, ἠδύνατο νὰ ἀτενίσῃ μακρόθεν εἰς τὰ ὄρη τῆς πατρίδος αὐτοῦ Ἠπείρου, ἠδύνατο ἐκ τῆς ἀκτῆς τῆς νήσου ταύτης ν' ἀκροᾶται τοὺς στεναγμοὺς τῶν ὑπὸ τὴν δουλείαν ἀδελφῶν, ἠδύνατο ν' ἀκούῃ τῶν ὀρεσιβίων ἀρκατωλῶν τὸ θοῦρειον ἄσμα καὶ ἀναμφίβολον εἶναι, ὅτι αἱ ἐντυπώσεις αὐταί, εἰς καρδίαν εὐγενῆ βαθεῶς ἐγχαροσόμεναι, δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ ἐπιδράσωσι σπουδαίως εἰς τὴν δια-

μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος, εἰς τὴν διαχάρειν τῆς πορείας, ἣν ὁ νεανίας ἀνδρούμενος ἤθελεν ἀκολουθῆσαι, καὶ τῶντι ἠκολούθησεν.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Γκυλφορδ σπουδῶν αὐτοῦ μεταβὰς εἰς Ἰταλίαν, ἐξέμαθε τὴν τοῦ δικαίου ἐπιστήμην, καὶ ἐν ἔτει 1833 ἐπανεκάμψεν εἰς Ἑλλάδα. Τίς ἀγνοεῖ ὅποια ἦν τότε ἡ κατάστασις τῆς πατρίδος ἡμῶν; Παντοῦ σωροὶ ἐρεπίων, ἡ γῆ ἐκαλύπτετο ἐπιπλοῦτος καὶ φθοροποιῦ ἀγῶνος ἡ ναγεννηθεῖσα Ἑλλὰς διετέλει ἐτι ἀσπίρουσα ἐκ τῆς ὀδύνης τοῦ ἀπανθρώπου ἐκείνου ἀκρωτηριασμοῦ, ὃν ὑπὸ τῆς διπλωματίας ὑπέστη. Ὁφείλει νὰ μεριμνήσῃ οὐ μόνον περὶ ἑαυτῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἀποχωρισθέντων τέκνων τῆς, τῶν κοινῶν ὑποστάτων ἀγῶνα, ὧφειλεν ἐν μέσῳ τοῦ στενοῦ ἐκείνου κύκλου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου περιέσφιγγεν αὐτὴν ἡ πολιτικὴ ἀνάγκη, νὰ θέσῃ τὰ θεμέλια νέας εὐρείας πολιτικῆς ὑπάρξεως. Μεγὰς ὀφείλεται ἀληθῶς ἔπαινος εἰς τοὺς ἄνδρας τοὺς μοχθήσαντας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπὲρ τῆς παγίωσεως τῆς νέας τῶν πραγμάτων τάξεως. Ἐν τῇ χορείᾳ αὐτῶν πρωτεύει ὁ Λέων Μελάς.

Διακριθεὶς ἐν τῇ δικαστικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐν ἣ ὡς ἀντεισαγγελεὺς παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ καὶ ὡς εἰσαγγελεὺς τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἀλληλοδιαδόχως ὑπηρετῶν, ἐκλήθη ἐν ἔτει 1841, ἥτοι μόλις τριακονταετῆς τὴν ἡλικίαν, εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης, πρωθυπουργοῦντος τότε τοῦ ἀειμνήστου Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου. Τὸ εὐσταθὲς καὶ ἀπτόητον τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ παρεῖχεν ἀπογρῶσας ἐγγυήσεις εἰς τὸν ἐπιφανῆ ἐκείνον ἄνδρα τὸν ἀναλαβόντα τὸν σχηματισμὸν ὑπουργείου ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι διὰ τῶν εὐλικρινῶν αὐτοῦ πρὸς τὸ γέμμα συμβουλῶν ἤθελε δυνηθῆ νὰ προλάβῃ τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς γενικῆς ἀπαρσεκτικῆς διὰ τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα τῆς κυβερνητικῆς συγκεντρώσεως καὶ κηδεμονεύσεως. Καὶ ἀληθῶς ὁ Λέων Μελάς, εἰς τοῦ καθήκοντος καὶ τῶν πεποιθήσεων αὐτοῦ τὴν φωνὴν ὑπέειπεν, οὐδόλως ἐδίστασε νὰ υποβάλῃ τῷ ἡγεμόνι σχέδιον ἐφαρμογῆς συνταγματικῶν θεσμῶν, δυναμένων διὰ τῆς βαθμιαίας καὶ κατ' ὀλίγον ἐξοικιώσεως τοῦ λαοῦ νὰ προλάβωσι τὰ πιθανὰ ἀτοπήματα τῶν ἀποτόμων μεταπτώσεων εἰς τὰς ἄκρας ἀντιθέσεις. Αἱ συμβουλαι αὐτοῦ δὲν ἔτυχον εὐμενοῦς ὑποδοχῆς καὶ οὕτως ἠναγκάσθη νὰ παραιτήσῃ τὴν ὑπουργικὴν ἔδραν, εἰς

ἣν ὅμως ταχέως καὶ πάλιν ἀνῆλθεν ὡς λαοπρόβλητος ὑπουργὸς μετὰ τὴν πρῶτην μεταπολίτευσιν τοῦ 1843 ὑπὸ τὴν πρωθυπουργίαν τοῦ Ἀνδρέου Μεταξῆ. Καὶ ἐν τῇ ἐθνικῇ συνελεύσει τοῦ 1843 καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ τοῦ 1862 εὕρισκόμεν παρκακθήμενον τὸν Λέοντα Μελά, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ὡς ἀντιπρόσωπον τῶν Ἠπειρωτῶν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ὡς ἀντιπρόσωπον τῶν ἐν Μαγχεστρίᾳ παρεπιδημούντων Ἑλλήνων. Ἀεῖποτε καὶ διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τῆς πολιτείας αὐτοῦ διεκρίθη, ἀποστρεφόμενος τὰς μικρολόγους πολιτικὰς ἐραδιουργίας, καὶ πάντοτε εἰς τὰ γενικά τῆς πατρίδος ἀτενίζων συμφέροντα. Διὰ τοῦτο καὶ ἐνωρὶς βλέπομεν αὐτὸν ἀποχωροῦντα τῆς πολιτικῆς σκηνῆς οὐχὶ ὅπως εἰς ἀπράγμονα μεταπέση ἀπόλαυσιν τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου, ἀλλ' ὅπως τὰς δυνάμεις αὐτοῦ εἰς εὐρύτερον μετατρέψῃ στάδιον ἐνεργείας. Ἡ μεγαλόφρων διάνοια αὐτοῦ, τὸ ἀγνὸν τοῦ πατριωτισμοῦ αἶσθημα δὲν ἐπέτρεπον ποτὲ νὰ φαντασθῆ, ὅτι ὁ ἀγὼν τοῦ 1821 συνετελέσθη διὰ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς μικρᾶς ταύτης γωνίας τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἐν ἣ ἠναγκάσθημεν προσκαίρως νὰ σταθμεύσωμεν. Ἐπόθει νὰ ἴδῃ τὸν ἑλληνισμὸν προεξάρχοντα ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τῶν φυλῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἠῦγετο καὶ τὸ ὄνειρον τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἦν ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν δούλων ἐτι ἀδελφῶν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς πόθους αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ ὄνειροπαλήματα αὐτοῦ ἐγνώριζε καὶ ἠδυνήθη νὰ ἐμφυσήσῃ ζωὴν καὶ δυνάμιν, ὅπως πραγματοποιηθῶσιν, διότι οὐδαμῶς ἐπελάθετο, ὅτι ἵνα ἐλπίσωμεν μέλλον εὐτυχὲς καὶ εὐδαιμον ὀφείλομεν νὰ παιδαγωγήσωμεν καὶ ἀναπυύζωμεν τὴν γενεάν ἐκείνην, ἧτις ἔσεται ἡ διάδοχος τῆς παρουσίας. Πρὸς ταῦτα συντόμως εἰργάσθη διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τῆς γραφίδος αὐτοῦ. Καθ' ἣν ἐτι ἐποχὴν ἔνεκεν ἰδιωτικῶν λόγων ἐτύγγανε διατριβῶν ἐπὶ τινα ἔτη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, τὰς ὥρας τῆς σχολῆς αὐτοῦ ἐχρησιμοποίησεν ὅπως σχεδιαγραφῆσθ τὴν μετὰ ταῦτα ἐν Ἑλλάδι συντελεσθεῖσαν καὶ ἐκδοθεῖσαν περιώνυμον αὐτοῦ συγγραφὴν ὁ Γεροστάτης, τὴν καλλίστην ταύτην εἰκόνα τῶν ἀρετῶν, αἰτίνας ὀφείλοισι νὰ κοσμῶσι πᾶντα ἀγαθὸν πολίτην. Περιττὸν νομίζομεν νὰ πλεξώμεν ἡμεῖς οἰονδήποτε ἔπαινον τοῦ ἔργου τούτου, ὅταν ἀνθ' ἡμῶν ὀμιλεῖ ἡ ἐλάνθαστος τῶν ἀριθμῶν γλώσσα. Εἴκοσι καὶ πέντε μυριάδες ἀντιτύπων τοῦ ἔργου τούτου μέχρι τοῦδε κατηνάλωθησαν καὶ εἰς τὴν τουρκικὴν μεταγλωττίσθη πρὸς χρῆσιν τῶν Τουρκοφῶνων ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῆς Ἀ-

νατολῆς. Καὶ τὰ λοιπὰ αὐτοῦ ἔργα «ὁ Χριστοφορος», «τὸ Παιδαγωγικὸν Ἐγκόλιον», «τὰ Κυριακὰ Ἐδαγγέλια», κύριον καὶ μόνον ἔχουσι προορισμὸν ὅπως ἐμφυσηθῶσιν εἰς τὰς ἀπαλὰς τῶν νέων καρδίας τὰ πρῶτα καὶ ζωογόνα σπέρματα τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν, τῆς φιλοπατρίας καὶ κοσμιότητος, τὰ ὅποια ἀναπτυσσόμενα δύνανται νὰ ἀποκαταστήσωσι χρηστοὺς καὶ ἐναρέτους πολίτας, ἱκανοὺς ὅπως πραγματοποιήσωσι τὴν ὑψηλὴν τοῦ ἑλληνισμοῦ ἀποστολήν.

Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἐνθερμος καὶ ζηλωτὴς τοῦ ἔργου τῆς ἀναπλάσεως τῆς νέας γενεᾶς ὑπῆρξεν, ὥστε καὶ ἐν τῇ Φιλεκαπαιδευτικῇ ἑταιρίᾳ, ἧς ἐπὶ τινὰ ἔτη πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου διετέλεσε δὲν ὤκησεν νὰ ἀναλάβῃ τὴν διδασκαλίαν τῆς παιδαγωγίας, φρονῶν ὅτι ἀγαθαὶ μητέρες καλὰ καὶ χρήσιμα τῇ πατρίδι ἀναδεικνύουσι τέκνα.

Τὰς τοιαύτας ἀρχὰς καὶ τὰ διδάγματα, τὰ ὅποια ὑπὲρ τῆς κοινωνίας ἐξήνεγκεν, ἀνευ περιαιτολόγου ἐπιδείξω, ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐφρόντιζε κατὰ πρῶτον λόγον νὰ ἐφαρμόζῃ. Ἐάν μὴ ἐφοβούμην ὅτι θέλω προσκρούσει εἰς τὴν μετριόφροσύνην ζώντων καὶ τεθλιμένων συγγενῶν καὶ οἰκειῶν, ἧθελον ἀνασηκῶσαι τὸ πικραπέτασμα τοῦ οἰκειακοῦ ἀσύλου ὅπως τὴν ὠραιοτέραν εἰκόνα οἰκογενειακῆς εὐδαιμονίας καταδείξω, εὐδαιμονίας πηγάζουσης ἐκ τῆς χριστιανικῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν ἀγαθῶν διδασμάτων πατρὸς φιλοστόργου καὶ συζύγου πολυτίμου, τοῦ ὁποίου τὴν στέρησιν σήμερον θρηνοῦσι τέκνα ἐράμιλλα αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀρετὴν ἀναδειχθέντα.

Τὴν εἰρηνικὴν αὐτοῦ καὶ τελεσφόρον ὑπὲρ τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐργασίαν διέκοπτον ἐνίοτε αἱ ἀπρόοπτοι ἐκείναι τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐξεγέρσεις τὰς ὁποίας τῆς τυραννίας ὁ θαρὺς ζυγὸς προκαλεῖ. Πρῶτος ἐσπευδε πάντων μετὰ φλεγμαινούσης καρδίας, ὅπως διὰ τῶν σχέσεων αὐτοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὅπως διὰ τῆς προσωπικῆς συνεργασίας συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνακούφισιν τῶν δεινοπαθημάτων ἀγῶνων κατὰ τοσοῦτον σκληροτέρων καθόσον τῆς ἀπελπισίας ἢ ὑπερβολῆ ὑπέβαλλε καὶ διήγειρε. Τὴν στιγμὴν ταύτην μοὶ φαίνεται ὅτι βλέπω τὴν χεῖρα τοῦ ἀθανάτου μάρτυρος τοῦ Ἀρχαδίου, τὴν πυρίκαυστον χεῖρα τοῦ ἱερομονάχου Γαβριὴλ εὐλογούσαν ἐκ τῶν οὐρανῶν τὸ τιμιώτατον καὶ προσφιλέστατον αὐτοῦ λείψανον. Ὑπὲρ τῆς πολυτλήμονος Κρήτης ὅσον οὐδεὶς ἄλλος εἰργάσθη. Οἱ ἐξ Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας πρόσφυγες, αἱ σύζυγοι καὶ τὰ τέκνα τῶν ὑπὲρ πα-

τρίδος ἀγωνισαμένων ἄς μαρτυρήσωσι ποσάκις ἀπὸ τῆς φιλανθρωπίας αὐτοῦ χεῖρὸς ἐδέχθησαν συνδρομὰς διὰ τῆς ὑπολήψεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ὁμογενῶν ἀφρόνως εἰς αὐτὸν διαπιστευομένους.

Τοιοῦτου καὶ τηλικούτου ἀνδρὸς ἐστερηθήμεν καθ' ἣν ἡμεῖς ἢ Ἑλλὰς ἐναγωνίως ἀναμένει, ὅπως περισφιγξῇ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς μικρὸν τι μέρος τῶν ὑπὸ τὴν δουρειάν ἀδελφῶν. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ αἰφνιδίως ἐκλείσθησαν πρὶν ἢ ἴδῃ τὴν ἰδιαίτην πατριδα αὐτοῦ ἐλευθέραν, πρὶν ἢ δυνηθῇ τὸ ἔδαφος αὐτῆς νὰ πατήσῃ καὶ νὰ δρέψῃ ζῶν τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων τὴν ἀμάραντον δάφνην. Ταύτην ἄς προσφέρωμεν σήμερον ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ. Προσέλθετε σεῖς διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ τοῦ Παδαγωγείου τοῦ Συλλόγου καὶ τῶν λοιπῶν διδασκαλειῶν καὶ καταθέσατε ἐπὶ τῆς σοροῦ ταύτης τοὺς στεφάνους τοὺς ὁποίους ὡς δείγμα τῆς ἀκράτου ἡμῶν εὐγνωμοσύνης κομίζετε. Ῥίψατε σεῖς σμῆναὶ τοῦ Ἀρσακείου παρθένοι ἄνθη ἀμάραντα ἐπὶ τοῦ νεκροῦ ἀνδρὸς, μοχθήσαντος ὑπὲρ τῆς γυναικείας παιδεύσεως. Προσφέρατε τὸν φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης σεῖς οἱ νεώτεροι τῆς ἐπιστήμης τοῦ δικαίου ἱεροφάνται εἰς ἄνδρα, τιμήσαντα διὰ τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ τὸ δικανικὸν βῆμα. Ἄς χύσωμεν τέλος δάκρυα θερμὰ δικαστοῦς φιλίας ἐπὶ τοῦ νεκροῦ πολυτίμου συναδέλφου ἡμεῖς οἱ ἐπὶ πολυτείαν ἐν τῷ συλλόγῳ πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων συνεργασθέντες καὶ ἄς εὐχηθῶμεν, ὅπως ἡ μνήμη αὐτοῦ ἢ αἰωνία.

Συμφωνοῦντες δὲ πληρέστατα μετὰ τοῦ κ. Νεστορίδου, περὶ τοῦ ἀρμόζοντος εἰς τὸν τάφον τοῦ Μελαῆ ἐπιγράμματος, ἀποσπῶμεν ἐκ τοῦ καλοῦ λόγου του τὸ ὠραῖον τέλος ἔχον οὕτω :

Ὁ Λέων Μελαῆς περιγράφων τὸν Γεροστάθην καὶ ἐξικονίζων τὸν χαρακτήρα αὐτοῦ ἐν τῷ ἐπιταφίῳ ἐπιγράμματι, ἀρίστα καὶ ἀκριβέστατα νομίζομεν ἐξικονίσεν ἐκυτόν. Ἴδου τί ἐπέγραψεν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Γεροστάθην.

Ἐνταῦθα κεῖται ὁ Γεροστάθην
(ἦν ὁ Λέων Μελαῆς,
χριστιανὸς ἐνάρετος
καὶ
ἑλλην φιλόπατρις,
ὃς
Κύριον τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς
καὶ
τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν
ἀγαπήσας
αὐτὸς τε μακάριος ἦν
καὶ
τοὺς ἀκούοντας ἐπὶ καλοκἀγαθίαν
ἔγεν

Ἄν τοιαύτη τεθῇ ἡ ἐπιγραφή ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ, οὐδόλως θ' ἀπομακρυνθῶσι τῆς ἀληθείας. Καὶ τοιοῦτος ὑπῆρξας, ἄνερ σεβαστὸς, χριστιανὸς ἐνάρετος καὶ ἑλλην φιλόπατρις.

Εἶθε ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία σου, ἦν διὰ τοῦ Γεροστάθην ἐξικονίσας, νὰ εἶνε τύπος καὶ ὑπογραμμὸς εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὴν ἐπερχομένην γενεάν, ἵνα σωθῶμεν ἀπὸ τοῦ κατακλύσαντος ἡμᾶς χειμάρρου τῆς διαφθορᾶς!

Γαίαν ἔχοις ἐλαφρὰν, ἄνερ χρηστὸς καὶ σεβάσμιε!

Διὰ διαθήκης του ὁ Λέων Μελαῆς ἐκληροδότησε τὰ ἐξῆς ποσὰ εἰς τὰ διάφορα φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα τῶν Ἀθηνῶν :

Ἐς τὸ Πτωχοκομεῖον . . .	δρ. 4000
» » Ὀφθαλμιατρεῖον . . .	» 4000
» » Νοσοκομεῖον . . .	» 4000
» » Ὀρφανοτροφεῖον Χατζῆ Κώστα . . .	» 4000
» » Σχολὴν Ἀπόρων Παίδων »	» 4000
» » Ἐργαστήριον Ἀπόρων Γυναικῶν . . .	» 4000
» » Νηπιαγωγεῖον Ἀπόρων Φιλεκαπαιδ. ἑταιρείας . . .	» 4000
» » Δραμ. Σύλλογον . . .	» 500
» » Σύλλογον πρὸς διάδοσιν ἑλλ. γραμμάτων . . .	» 200

Προσέτι κληροδοτεῖ εἰς τὸν σύλλογον τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἅπαντα τὰ παρὰ τῷ βιβλιοπώλῃ Κ. Βλαστῷ πρὸς πώλησιν βιβλία του, ξυλογραφίας καὶ στερεοτύπου μεταλλίλους πλάκας τῆς στερεοτύπου ἐκδόσεως τοῦ Γεροστάθην του, καὶ ὅλα τὰ ἐπὶ τῶν συγγραμμάτων του δικαιώματά του, ἐξ ἑκάστης δὲ νέας ἐκδόσεως ὁ σύλλογος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποστέλλῃ δωρεὰν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Ἠπείρου πατρίδος του 300 σῶματα.

Ἐπίσης ἐκ τῶν βιβλίων τῆς βιβλιοθήκης του παραγγέλλει εἰς τοὺς κληρονόμους του νὰ δώσωσιν, ἐάν ἐγκρίνωσι, τινὰ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Πανεπιστημίου καὶ εἰς τὴν τοῦ Βουλευτηρίου.

ΑΙ ΡΩΣΣΙΑΕΣ ΠΑΡΘΕΝΟΙ

Η

ΣΚΗΝΑΙ ΤΩΝ ΜΗΑΕΝΙΣΤΩΝ*

— Δὲν εἶνε καλλίτερον νὰ τελειώσω μίαν στιγμὴν ταχύτερον; ἐσκέφθη. Τώρα, ὅτε ἀντηχοῦσιν ἐναυλοὶ εἰσέτι εἰς τὰ ὠτά μου οἱ γλυκεῖς λόγοι τῆς; Τί ἀναμένω ἐκ τῆς ζωῆς; Εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ εὕρω οὐδεμίαν ἐν τῷ κόσμῳ, ἧτις ν' ἀξίζη τὸν κόπον νὰ ζήσω, καὶ ἔχω βεβαίαν πεποιθήσιν ὅτι δικαίως βάσανα θὰ με θανατοῦσιν ἀνὰ πάσαν στιγμὴν, ὅταν

* Συνέχεια

θ' ἀνκλογίζωμαι ὅτι ἡ Βάνδα, ἐνῶ δὲν μὲν ἄντισθητος εἰς τὸ πάθος μου, ἀφ' ἑτέρου δὲν θέλει νὰ τὸ ἀφήσῃ ἐλεύθερον ν' ἀζήνηθῇ καὶ μοὶ ἀποδώσῃ τὴν εὐτυχίαν μου ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὸ ἐμὸν. Ποτέ! διατί; Διότι αὕτη εἶνε ψυχὴ μεγάλη, γενναία, ἡρωϊκὴ. Παρὰ νὰ προδώσῃ τὴν πρὸς τὴν Ναδέγαν φιλίαν της, παρὰ νὰ φανῇ ἀσταθὴς φύλαξ τῆς ἀξιοπροσέπειας τῆς, τῆς ὑψηλοφροσύνης της προτιμᾷ νὰ ὑποφέρῃ. Ἐν τούτοις ἀφοῦ τὸ θέληθ' ὑπακούσω. Θὰ ἀποπειραθῶ νὰ ἀποσπάσω ἀπ' αὐτῆς τὴν καρδίαν μου, τὴν ψυχὴν μου, τὸν νοῦν μου. Καὶ ἂν δὲν δυνηθῶ νὰ σβύσω τὸ καταπλέγον με πῦρ, ἔχω πάντοτε τὸν καιρὸν ν' ἀποθάνω. Ἄχ! Ἄλλὰ διατί ἔχει τώρα ἀμέσως;

Καὶ ἀκατανίκητος, ὡς καταληφθεὶς ὑπὸ τῆς βίωσις κατὰφορᾶς, ὑπὸ τῆς ἀκατασχέτου ὀρμῆς τῆς ἐντυπώσεως, ἐπλησίασε τὴν αἰχμὴν τοῦ ἐγχειριδίου εἰς τὸ στήθος του αἴφνης ὁμοῦς πάλιν τὸ ἀπώθεσεν ἀποτόμως εἰς τὸ ἔριψε μακρὰν του.

Ἐμμεῖς στιγμᾶς τινὰς βυθισμένοις καὶ ψυχοβάρων νάρκην καὶ προσήλωσιν.

Ἄλλ' ἀναμνησθεὶς τῆς διαταγῆς τῆς Βάνδης κατέβαλε προσπάθειάν τινα, προσέλαβεν ἥθος ἀλλοῖον καὶ κατέβη εἰς τὰ δωμάτια τῆς συζύγου του.

XVI.

Ἐπιτηρεῖσαι τῶν κοινωνιστῶν.

— Ἐπιτηρεῖσαι, εἶπεν ἡ Κατία εἰς τὴν φίλην της, ὅταν αὕτη ἐκάθησεν εἰς τὸ ὄχημα.

— Τί εἶπας;

— Ἴδου δευτέραν ἤδη φορὰν, βλέπω τὸ αὐτὸ πρόσωπον διερχόμενον πρὸ τοῦ μεγάρου. Καὶ . . . κύτταξε, κύτταξε! Ἴδου ἀνέβη εἰς τὸ ἐλαφρὸν ἐκείνο ὄχημα, προτιθέμενος νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ.

— Πιστεύεις;

— Τὸ πρᾶγμα εἶνε προφανέστατον δὲν ἐπιδέχεται οὐδεμίαν ἀντίρρησην.

— Ἡ Βάνδα ἐκυψεν ἐκ τοῦ θυριδίου τῆς ἀμάξης καὶ εἶδε πράγματι τὸ ὄχημα νὰ τὰς ἀκολουθῇ ἀπὸ τινος ἀποστάσεως.

— Δὲν ἔχει ὁμοῦς τοὺς ἰδικούς μου κέλητας.

Καὶ κύπτουσα πρὸς τὸν ἡνίοχον:

— Γρήγορα, ἡνίοχε! κύττα τοὺς ἵππους! διευθύνθητι πρὸς τὴν Μινωτσανσακίαν, κατόπιν ἀκολούθησε τὴν πρὸς τὸ Νέβσκη, καὶ ἔπειτα πρὸς τὸ λιθόστρωτον τρέξε. — Νὰ τὸν κάμωμεν τὸν κύριον ἐκείνον, τὸν ἀδιάκριτον, νὰ βαρυνθῇ νὰ μᾶς ἀκολουθῇ.

Οἱ ἵπποι μαστιγωθέντες, ἔτρεχον μὲ ταχύτητα βέλους.

Ἦτο τρίτη ὥρα ἤρχιζον νὰ ἀνάπτωσι τοὺς φανούς, διότι κατὰ τὸν ἰανουάριον ἐν Πετροπόλει ἐπέρχεται ἡ νύξ ἀπὸ τῆς τρίτης ὥρας.

Εἰς ὀλιγώτερα τῶν πέντε λεπτῶν, ἀπεμακρύνθησαν τόσον τοῦ κατασκοπεύοντος αὐτὰ; ὄχηματος, ὥστε ἐκεῖνο ἐχάθη πλέον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς των, συναπολέσαν τὰ ἔγνη των.

Ἐποῖα ὁμοῦς ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς τῆς τε Βάνδης καὶ Κατίας ὅταν παρετήρησε τὸ ἴδιον ὄχημα, ἰστάμενον εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἀγγλικῆς λιθοστρώτου.

Τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπεδέχτο πλέον ἀμφιβολίαν, ὅτι δηλαδὴ ὁ ἀκολουθῶν αὐτὰς ἦτο κατὰσκοπος, γνωρίζων τὴν κατοικίαν τῆς πριγκηπίσσης Κρυλώφ.

Ἡ Βάνδα εὗρε τὸν πατέρα της ἀναμένοντα αὐτὴν εἰς τὸν κοιτῶνά της.

— Πόθεν ἔρχεσαι; τὴν ἠρώτησε διὰ τόνου ἀποτόμου.

— Ἐξασκῶ τὴν ἐλευθερίαν μου, ἀπεκρίθη ἡ Βάνδα μετὰ ἀλαζονικῆς σταθερότητος.

— Μετὰ τίνος ἐξῆλθες;

— Μετὰ τῆς Κατίας.

— Τί εἶνε ἡ κόρη αὕτη; Ἴσως κάμια μηδενίστρια.

— Ἡ κόρη αὕτη, ὡς ἐνθυμείσθε ὅτι σᾶς εἶπον καὶ ἄλλοτε, ἀπολαύει πλήρους τῆς ἐμπιστοσύνης μου. Ἀπὸ τῆς πρωίας τῆς σήμερον τὴν κατέστησα γραμματέα μου, ἢ ἂν προτιμᾶτε τὸν ἄλλον τίτλον, κυρίαν τῆς ἀκολουθίας μου. Ἄλλὰ βλέπω, ὅτι ἐλησημονήσατε τοὺς ὄρους, τοὺς ὁποίους ἐθέσαμεν σήμερον τὴν πρωίαν.

— Αὐτὸ δὲν θὰ διακρέσῃ ἐπὶ πολὺ, ἀνέκραξεν ὁ πρίγκηψ μετὰ μακρινῶν ὀργῆς, ἢν ἐπειράτο νὰ καταστείλῃ, ἀλλ' ἦτις ἐξεδηλοῦτο ἀκουσίως του. Ἡ πρὸς σὲ ἀγάπη μου μοὶ ἐπιβάλλει τὸ καθήκον νὰ ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ τῶν διαθεμάτων σου, νὰ ἐλέγχω τὰς πράξεις σου.

— Δύναμαι νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι ἔρχομαι ἐκ τῆς Ναδέγας Λιτζανώφ. Ἄλλ' ἄλλοτε, ὅταν δὲν θὰ θέλω νὰ σᾶς εἶπω πόθεν ἔρχομαι, αἱ ἐρωτήσεις σας θὰ μὲ ἀναγκάσωσι νὰ ψευθῶ, ἀπεκρίθη ἡ Βάνδα. Δὲν εἶνε λοιπὸν καλλίτερον διὰ τὴν ἀξιοπροσέπειάν σας, καθὼς καὶ διὰ τὴν ἐμὴν, νὰ μὴ μὲ ἐρωτᾶτε;

Ἐποῖα ἔκαμε πλειστάκις τὸν κύκλον τοῦ κοιτῶνος μὲ πυρετώδη βήματα.

— Πρόσεξον, τῇ εἶπεν αἴφνης, βίπτων ἐπὶ τίνος τραπέζης τραπέζικα τινὰ γραμμάτια. Ἴδου αἱ εἰκοσι πέντε χιλιάδες ρούβλια, τὰ ὅποια σοὶ ὑ-

πεσχέθην. Ἄλλ' εἰς τί θὰ χρησιμοποιοῦσῃς τὸ ἀργύριον αὐτό; δύναμαι νὰ μάθω;

— Ἐὰν ἐννοεῖτε νὰ σᾶς διδάω λόγον τῶν δαπανῶν μου, θὰ πράξῃτε κάλλιον νὰ κρατήσῃτε τὰ ρούβλια σας.

Ἡ Βάνδα, προσηλώσασα ἐπὶ τοῦ πατρὸς της τὸ βλέμμα της, εἶδεν ὅτι αἱ ρυτίδες τοῦ μετώπου του συνεσπῶντο, καὶ πᾶν ἐν γένει τῆς μορφῆς ὅτι προεδίδεν ἐσωτερικὴν τρικυμίαν, ἀνακυκωμένην ἐντὸς τοῦ κρανίου του.

Ἐποῖα ἔκαμε πλειστάκις τὸν κύκλον τοῦ κοιτῶνος μὲ τὰς ἐπιθυμίας του ἐπανέλαβεν ἡπιώτερον.

— Εἶδομεν τὸν ὑπουργόν, ὁ Σαβερ καὶ ἐγὼ ἡ ὑπόθεσις φαίνεται καλῶς; θὰ θέσω δὲ εἰς ἐνέργειαν καὶ ἕτερα τινα μέσα. Λοιπὸν, δὲν εἶσαι ἐκ τούτου εὐχαριστημένη, ὥστε νὰ μοὶ προσφέρῃς μικρὰν ἀνταμοιβήν;

— Ὅποιαν;

— Νὰ διέλθῃς μετ' ἐμοῦ τὴν ἐσπέραν.

— Ὡ! τοῦτο εἶνε ἀδύνατον.

— Διατί;

— Δὲν θὰ δειπνήσω ἐδῶ.

— Καλὰ λοιπὸν! ἀνέκραξεν ὁ πρίγκηψ, ἐκραγείσης τῆς ὀργῆς του, σοὶ δηλῶ, ὅτι ποτὲ, ἤκουσας; ποτὲ δὲν θὰ σοὶ ἐπιτρέψω τοῦ λοιποῦ νὰ ἐξέρχῃσαι μόνη τοιουτοτρόπως εἰς πᾶσαν ὥραν τῆς ἐσπέρας καὶ τῆς νυκτός.

Ἡ Βάνδα ὑπέμενον ἀπτόητος καὶ τὴν νέαν αὐτὴν καταγιγίδα.

— Γνωρίζεις τί λέγουσιν; ἐπανέλαβεν ὁ πρίγκηψ; τί ἔμαθον γνωρίζεις; Ὅτι ἀνήκεις εἰς τὴν συνωμοσίαν τῶν κοινωνιστῶν, ὅτι εἶσαι μηδενίστρια, ὅτι συνωμοτεῖς μὲ ὄλους ἐκείνους τοὺς ἀλιτηρίους. Ὅ δὲ μυστηριώδης πρὸς ἐμὲ τρόπος σου δίδει εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἀφῆν ἀληθείας. Ἄχ! ἂν ἐγνώριζον....

— Λοιπὸν! ἐξακολουθεῖτε!

— Ὅτι εἰς τὴν οἰκίαν μου, ὅτι ἡ θυγάτηρ μου, ἵνα εἶπω κάλλιον, συνωμοτεῖ κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος, κατὰ τῆς κοινωνίας; ἐὰν ἐγνώριζον ὅτι εἶχες τὴν ἐλαχίστην συνάφειαν μὲ αὐτοὺς τοὺς κακούργους, μὲ αὐτοὺς τοὺς ληστὰς, μὲ αὐτοὺς τοὺς φονεῖς, θὰ... θὰ σὲ ἀπεκέρυττον, δὲν θὰ σὲ ἀνεγνώριζον πλέον ὡς θυγατέρα μου, θὰ σὲ ἐδέσμευον. Ναι! ναι! διότι ἐγὼ πρῶτος θέλω νὰ δώσω τρομερὸν παράδειγμα ποινῆς εἰς τὰς οἰκογενεῖας, ὅσων μέλη τινὰ, ἐλαφρόνοα, ὡς σὺ, ἤθελον πεισθῆ νὰ συγκαταταχθῶσιν εἰς τὴν χορείαν τῶν μηδενιστῶν. Ἄλλως ὅταν ἡ τοιαύτη βροχὴ δὲν καταδιωθῇ ἐν τῇ γενέσει της, θὰ μεταδοθῇ εἰς ἅπασαν τὴν Ῥωσσίαν καὶ εἰς

ἄλλας τὰς τάξεις, καὶ ἡ κοινωνία ρίπτεται τότε εἰς τὴν ἀβυσσον.

Ἡ Βάνδα ἐνόησε τὸν κίνδυνον. Ἐὰν τὴν ἀνεκάλυπτον, σὺν αὐτῇ θ' ἀνεκαλύπτοντο καὶ ἄλλοι. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ βεβαιώσῃ τὸν πατέρα της διὰ παντὸς μέσου, ὅτι ἠπατάτο ἔπρεπε νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ διὰ τὸ μέλλον πᾶσαν ὑποψίαν. Τὸ ψεῦδος, τὸ ὁποῖον τόσον ἐμίσει, ἀπέβαιναν εἰς αὐτὴν καθήκον ἤδη. Ἐν πολέμῳ ὁ δόλος δὲν ἐπιτρέπεται; Βεβαίως. Ἀφοῦ λοιπὸν τὴν κατεσκόπευον, ὁ πρὸς αὐτὴν πόλεμος, σημείον, ὅτι ἐκηρύχθη ἄρα καὶ αὐτῇ, ὑπερασπιζομένη ἑαυτὴν καὶ τοὺς ἀδελφούς, ὠφείλε νὰ μεταχειρισθῇ πρῶτον ἀμυντικὸν ὄπλον τὸ ψεῦδος καὶ τὸν δόλον,

— Οὕτω λοιπὸν!; ἀνέκραξε γελῶσα αὐτὴ εἶνε ἡ ἀληθὴς αἰτία τῆς ὀργῆς σου; Ἡ ἀστυνομία, μὴ γνωρίζουσα ποῦ νὰ εὔρη κοινωνιστάς, ἐπιπίπτει κατὰ τῶν θυγατέρων τῶν εὐγενῶν ὠρξία μὰ τὸν ἀλήθειαν. Ἄλλ' ἄς ὁμιλήσωμεν λογικῶς. Πῶς ποτε ἔδωκα ἀφορμὴν εἰς τὴν κατηγορίαν; ... Ἄ! τώρα τὸ ἐνθυμούμαι. Χθὲς τὸ ἔσπερας εἰς τὸν χορὸν ὠμίλησα περὶ σοσιαλισμοῦ. Καὶ μετὰ τίνος; Μετὰ τοῦ Βερανίνα. Ἐγέλων καὶ ὄκτειρον συνάμα ἔλεγον ὅτι ἐὰν ὁ σοσιαλισμὸς ἠδύνατο νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς ἐπικρατούσας κακίας, θὰ παρῆχε μεγάλην ὑπηρεσίαν εἰς τὴν κοινωνίαν. Τοῦ λόγου οὕτω συμπεσόντος, ὁ Βερενίνης μοὶ ὠμίλησε περὶ τίνος διακηρύξεως τὴν ὁποῖαν εἶχε λάβει ὁ αὐτοκράτωρ, προσερχομένη ἀπὸ ἐπαναστατικὸν τι κομητάτον. Παρετήρησα κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, ὅτι κύριός τις εἰς θνεῖχον ἀρνηθῆ ἔν θάλας, μᾶς ὑπέβλεπε διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ ὀφθαλμοῦ του, Στοιχηματίζω, ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ καταγγεῖλας κατὰ σκοπὸς. Ἔσο πλὴν βέβαιος, πάτερ μου, δὲν εἶμαι μηδενίστρια, πολλῶ μᾶλλον ἐπαναστάτης. Ὅταν διαπράττεται ἐγκλημά τι δὲν ζητοῦσι κατ' ἀρχὰς ἐκείνον ὅστις συμφέρον εἶχε νὰ τὸ διαπράξῃ; Λοιπὸν! Ἐγὼ τώρα, τί θὰ ὠφελῆθῃ ἐκ μιᾶς κοινωνικῆς ἀνατροπῆς; Διὰ νὰ γίνω μηδενίστρια, ἔδει πρῶτον νὰ ὑποθέσῃτε ὅτι ἀπώλεσα τὸ λογικόν μου ἐπιτρέψατέ μοι ὅμως νὰ ἐλπίζω, ὅτι πιθανὸν νὰ ἦμαι ὀλίγον, καθ' ὀλοκληρίαν ὅμως τρελλὴ δὲν εἶμαι.

Ὁ Κρυλῶφ ἐγίνωσκε τὸν ὑπερήφανον χαρακτήρα τῆς θυγατρὸς της, τὸ ἀνεξάρτητον φρόνημά της, τὴν πρὸς τὸ ψεῦδος ἀποστροφὴν της. Ἡ δὴλωσις αὐτῇ τὸν κατέπεισε, τὸν καθυσόχασε.

— Καὶ ἐγὼ, εἶπε, ταῦτ' ἀπεκρίθη. Ἄλλὰ τότε διατί αὐτὸ τὸ μυ-

στηριῶδες τῆς διαγωγῆς σου; Ὡ! ἠσύχασέ με, τώρα ἀμέσως εἶπέ μοι ποῦ μέλλεις νὰ δειπνήσῃς;

— Διὰ νὰ σᾶς ἐξαλείψω πᾶν ἔγνος ὑποψίας, σᾶς λέγω τὰ πάντα μεταβαίνω νὰ δειπνήσω παρὰ τοῖς Λιτζανῶφ

— Ἄλλ' ἐκείθεν πρὸ ὀλίγου ἦλθες.

— Μάλιστα, ὅπου συνεφιλιώσα τὴν Ναδέγαν μετὰ τοῦ συζύγου της θὰ δειπνήσωμεν ὁμοῦ καὶ διὰ νὰ ἐπισφραγίσωμεν τὴν συμφιλίωσιν θὰ με ταβῶμεν νὰ διέλθωμεν τὴν νύκτα μας εἰς τὸ θέατρον.

— Καὶ τὰ χρήματα ταῦτα εἰς τί τὰ προώρισες; Ἡ ὑπόνοια μόνον ὅτι θὰ περιέλθωσιν εἰς χεῖρας συνωμοτῶν με . . .

— Δὲν δύναμαι νὰ πράξω τι ἔτερον, ἢ νὰ σᾶς ἐπαναλάβω. ὅτι σᾶς εἶπον τὴν προῖαν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ μὴ ἐρωτήσῃτε πλέον. Θέλω νὰ ἰδρῶσιν ἐν τροφείῳ, ἐν ἄσυλον διὰ τὰ πτωχὰ ὄρφανά καὶ τοῦτο κυρίως διότι μισῶ τοὺς κοινωνιστάς. Κατ' ἐμὲ, νομίζω ὅτι ἡμεῖς οἱ εὐγενεῖς, οἱ πλούσιοι, οἱ ἐκλεκτοὶ, ἐν ἐνὶ λόγῳ εὐτυχεῖς, ἴσα ἴσα διὰ νὰ βίβωμεν ἐκ θάθρων τὸ οἰκοδόμημα τῶν κοινωνιστῶν, πρέπει νὰ ἀσχοληθῶμεν περὶ τῆς τύχης τῶν πασχουσῶν τάξεων τῆς κοινωνίας καὶ νὰ προσπαθῶμεν νὰ καλλιερεῦσώμεν τὴν θέσιν των.

— Καὶ διατί δὲν μοὶ τὸ ἔλεγες προητέρως;

— Διότι ἀνεμνησκόμη τῶν κωλυμάτων καὶ ἐναντιοτήτων ὅσας μοὶ παρουσιάσατε ἐν Οὐκράνῃ ὅτε ἠθέλησα νὰ ἰδρῶσιν ἐκεῖ σχολάς.

— Ἀληθῶς δὲν εἶμαι τῆς γνώμης σου. Ὅσον περισσότερον ἐκπαιδεύσῃ τις τὸν λαόν, ὅσον περισσότερον βελτιοῖ τὴν τύχην του, τόσον περισσότερον ἐξάπτει καὶ τρέφει ἐν αὐτῷ τὸ μῖσος καὶ ἐξεγείρει τὴν ἀπληστον πρὸς ἀπόλαυσιν ἀδυνάτων δι' αὐτὸν ἐπιθυμιῶν πλεονεξίαν. Ἴδου τί παρήγαγεν ἡ χειραφέτησις τῶν δούλων. Ἡ συνέπειά τῆς εὐγενοῦς καὶ φιλανθρώπου ταύτης πράξεως εἶνε ὅτι ζητοῦσιν ἤδη νὰ ἐξολοθρεύσωσιν τοὺς εὐγενεῖς, νὰ καταστρέψωσιν τὴν γεωργίαν καὶ νὰ ἐπιφέρωσιν τὴν γενικὴν ἀθλιότητα.

— Δὲν σκέπτομαι ὡς ἡμεῖς. Ἐπιτρέψατέ μοι λοιπὸν νὰ πράξω κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου.

— Ἡ ἐλευθεριότης εἶνε σήμερον τοῦ συρμοῦ, αἱ δὲ γυναῖκες εἰσὶ δούλι τοῦ συρμοῦ. Καὶ σὺ λοιπὸν πάσχεις ἀπὸ ἐλευθεριότητα φιλανθρωπίας. Ἐν τούτοις ὅμως πρόσχε μὴ με καταστρέψῃς με ὅλας σου αὐτὰς τὰς ἄφρονας φαντασιοπληξίας σου. Αὐτὰ

τὰ χρήματα δαπανῶνται ὅλως ἀνωφελῶς.

— Ἔστω φαντασιοπληξίαι ἄφρετέ με νὰ ἀσχολοῦμαι με τὰς φαντασιοπληξίας μου ταύτας.

— Ναι! ἀλλ' οὕτω δίδεις ἀφῆν ἵνα σὲ κατηγοροῦσιν ὡς ἀνήκουσαν εἰς τὸν κοινωνισμὸν.

— Ὡ! εὐκόλως ἀπαλλάσσομαι τῆς τοιαύτης ἀβασίμου καὶ ἐπὶ ἀνυπάρκτω ἐνοχῇ κατηγορίας. Ὡ! σᾶς παρακαλῶ, πάτερ μου, μὴ ἀνανεώσῃτε πλέον τὰς σκηνας ταύτας, αἵτινες τόσον μᾶς θλίβουσιν ἀμφοτέρως.

— Πονηρὰ καὶ προσφιλῆς κόρη! εἶπεν ὁ πρίγκηψ, γνωρίζεις ὅτι πάντοτε ὑποχωρῶ. Ἄλλ' ἄκουσον εἰπεθύμουν πολὺ ν' ἀσχοληθῶ τὴν ἐσπέραν ταύτην μετὰ σοῦ περὶ τὰς προσκλήσεις, ἄς θ' ἀποστείλωμεν ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἑορτῇ σου, καὶ νὰ προσθέσωμεν ὀνόματά τινα, ὡς ἐν παραδείγματι τὸ τοῦ πρίγκηπος Στόκελβεργ.

— Καλὰ αὖριον τὴν προῖαν. Παραδέχομαι τὸν χορὸν, ἀφοῦ παραδέχεσθε τὴν σύστασιν σχολῆς.

— Θέλω, ὥστε ἡ ἑορτὴ νὰ ἦνε ἐξαιρετικῶς λαμπρὰ, εἶπεν ὁ πρίγκηψ.

— Προσκαλέσατε λοιπὸν τότε ἀξιωματικούς, στρατηγούς. Παρετήρησα χθὲς πόσον συντέλουν εἰς τὸ νὰ λαμπρύνωσιν τὴν τελετὴν αἱ ἐπιδεικτικαὶ στολαὶ καὶ τὰ ἀπαστράπτοντα σήματα τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν.

Ἡ Βάνδα ἐσκέπτετο ὅτι ἦτο λίαν ὠφέλιμον διὰ τὸν κοινωνισμὸν ἐὰν ἠδύνατο νὰ προσυλητήσῃ καὶ ἄνδρας τοῦ στρατοῦ.

— Ποία συμπάθεια σὲ κατέλαθε λοιπὸν ἐξείσθησις διὰ τοὺς στρατιωτικούς; ἀνέκραξεν ὁ πρίγκηψ. Σὺ, ἥτις τοσάκις ἐδειξες τόσην ἀποστροφὴν διὰ τὸν πόλεμον καὶ δι' ἐκείνους οἵτινες δι' αὐτὸν εἰσὶ προωρισμένοι! Ἄλλ' ἔχεις δίκαιον. Θὰ φροντίσω καὶ περὶ τούτου.

— Χαίρετε, πάτερ μου, εἶπεν ἡ Βάνδα, εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς ἀφήσω ἵνα ἐνδυσθῶ.

Καὶ εἰτῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της.

Μόλις εἰσῆλθεν, ἔπεσε καταβεβλημένη ἐπὶ τίνος ἔδρας. Ἡ ἐνδόμυχος ταραχὴ της δὲν προήρχετο ἐκ τῆς μετὰ τοῦ πατρὸς της πάλης ἔχι ἀλλ' ἡ ἀνάμνησις τῆς συνεντεύξεώς της μετὰ τοῦ Στεφάνου Λιτζανῶφ τὴν ἀνησύγει καιρίως.

— Τί ἔχει λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος αὐτός καὶ με συγκινεῖ τόσον; ἐσκέπτετο καθ' ἑαυτὴν. Ἐν τῇ ἐμπαθῇ ταραχῇ, ἦν μοὶ ἐπροξένει ἡ παρουσία του, ἀμφέβαλλον πάντοτε ἐὰν μ' ἀγαπᾷ. Ὅχι εἶνε νευρικός περισπασμὸς δὲν εἶνε ἔρω, ποτὲ, ποτὲ.

Και... νε τὴν κεφαλὴν τῆς νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τῆς ἀκρας τῆς ἑδρας. Ἡ ὠραία μορφή τῆς εἶχε λάβει θλιβεράν τινα ἔκφρασιν.

Ἀκουσίως αὐτῆς ἐσκέπτετο καὶ ἀνεπόλει τὸν Στέφανον, ἐνῶ ἡ καρδία τῆς ἔπαλλε βιαίους καὶ μυχιούς παλμούς.

Ὅτε κατὰ πρῶτον εἶδε τὸν Στέφανον, τὴν ἡμέραν τῶν γάμων του μετὰ τῆς Ναδέγας εἶχε τραθῆ ὑπὸ τῆς σπανίας καλλονῆς του, τοῦ ἐκτάκτου πνεύματός του καὶ τοῦ ἀνεξαρτήτου φρονήματός του.

Ἡσθάνετο ἐαυτὴν ζωηρῶς ἔλκυομένην πρὸς τὴν παράδοξον ταύτην φύσιν.

Ὅτε ἐκάστοτε ἔβλεπε τὸν Λιτζανῶφ, τὸ ζωηρὸν πρὸς αὐτὸν αἰσθημά τῆς ἠύξανεν. Ἐπρονόησεν ὁμοῦς περὶ τοῦ κινδύνου, καὶ ἐμετρίασε, κατόπιν δὲ ἔπαυσεν ἐντελῶς τὰς πρὸς τὴν Ναδέγαν ἐπισκέψεις τῆς. Καὶ ἐὰν ἐρρίφθη μετὰ τὸς ζέσεως εἰς τὸ σοσιαλιστικὸν κίνημα, τὸ ἔπραξεν ἵνα δυνηθῆ νὰ κεατασιγάσῃ τὸν ἰσχυρὸν καὶ ἀκουσίως πρὸς τὸν Στέφανον ἔρωτα, ὅστις ἐν

τούτοις ἦτον ἀρκετὰ ἰσχυρὸς ἵνα κωλύσῃ τὴν γέννησιν καὶ ἀνάπτυξιν παντὸς ἑτέρου.

Ἡσθάνθη ἐνδιαφέρον τι καὶ ὑπὲρ τοῦ Ῥαϋμόνδου Σαβέρ σχεδὸν τρυφερόν, τὸ ὅποιον ὑπέλαθεν ὡς ἔρωτα. Ἄλλ' ἡ συμπάθεια αὐτῆ δὲν ἠδύνατο καὶ νὰ παραβληθῆ μετὰ τὴν ταραχὴν καὶ τὴν ἐγκάρδιον συγκίνησιν, ἣν τῇ ἐπροξένει ἐν καὶ μόνον βλέμμα τοῦ Στεφάνου Λιτζανῶφ. Καὶ ἐν τούτοις, τὸ πνευμά τῆς, ἡ καρδία τῆς ἤρρεσκοντο πλειότερον εἰς τὸν Ῥαϋμόνδον ἢ εἰς τὸν Στέφανον.

Ἐζήτηε ν' ἀναλύσῃ τὰ δύο ταῦτα αἰσθητάτα, τὰ τόσον διάφορα καὶ ἐναντία καὶ ἄτιστα ἀπέκλειον ἄλληλα. Ἄλλ' ἦτο ἔτι τόσον τεταραγμένη ἐκ τῆς μετὰ τοῦ Στεφάνου συνουσίας τῆς, ὥστε καὶ ἡ ἰδία ἠδύναται νὰ ὀρίσῃ τὸ πάθος, ὅπερ τὴν ἐκυρίευσεν τότε. Ὁ ἔρωσ τοῦ Λιτζανῶφ συνίστατο οὕτως εἰπεῖν εἰς δυνάμεώς τινος μαγνητικῆς, ὑπερανθρώπου ἀλλὰ συγχρόνως τῇ διήγειρε σχεδὸν φρίκην, ἢ μᾶλλον ἐλέγχους. Ἐνῶ ὁ ἔρωσ τοῦ Ῥαϋμόνδου δὲν τὴν ἐκραυνοβόλει τῇ

ἐνέπνεεν οὗτος ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην ἀπεριόριστον ἃ πρὸς αὐτὴν θαυμασμός του, τὸ ἤρεμον ὄσον καὶ φθοβερόν πρὸς αὐτὴν αἰσθημά του καὶ ἡ ἀπόλυτος καὶ εἰλικρινῆς ἀφοσίωσίς του ἐδέσμευον τὴν καρδίαν τῆς.

— Καὶ τέλος πάντων, εἶπεν ἐγειρομένη βιαίως ὡς διὰ ν' ἀποσπάσῃ τὸ πνευμά τῆς ἀπὸ τῶν κατεχουσῶν αὐτὴν θλιβερῶν καὶ ἀγωνιωδῶν σκέψεων, τί μ' ἐνδιαφέρουσι τὰ δύο ταῦτα αἰσθητάτα, ἀφοῦ ἀφωσιώθην ὅλη εἰς τὸν κοινωνισμὸν;

Προσεκάλεσε τὴν Κατίαν καὶ ἐζήτησε φῶτα.

— Γρήγορα, Κατία, ἐνδύσου μίαν ἐκ τῶν ἐσθῆτων μου, διότι τοῦ λοιποῦ θὰ ἦσαι εἰς τὰ ὄμματα τῶν περὶ ἡμᾶς κυρία τῆς ἀκολουθίας μου.

Ἄλλ' ἡ Κατία, χωρὶς νὰ δώσῃ τὴν προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τῆς:

— Χωρὶς ἀμφιβολίαν, τῇ λέγει, ἐπιτηρούμεθα καὶ ἐκ τοῦ πλησίον μάλιστα. Εἰς τὸ φῶς τῶν φανῶν εἶδον τὸ ὄχημα ἀνκνέμενον πλησίον τοῦ μεγάρου. Ἀπέστειλα τὸν Φαίδωρα ἵνα παρατηρήσῃ (ἀκολουθεῖ)

Ἡ ΞΕΝΗΤΕΙΑ

Α΄.

Ξέρεις τί εἶναι ξενητεία; μέσ' τὴν καρδίᾳ μαχαίρι·
Βουβὴ τρομάρα, θάλασσα μὲ δίχως περιγιάλι·
Χέρι· ποῦ σφίγκει τὸ λαϊμὸ, καταραμένο χέρι,
Τυφλὴ ματιὰ μέσα σὲ φῶς, ὄχιᾶ σὲ προσκεφάλι.
Φιλὶ μητρουιάς ἐπίβουλο γεμάτο φαρμακάδα,
Μὲ δίχως ἥλιο οὐρανὸς καὶ γῆ χωρὶς Ἑλλάδα!

Χωρὶς Ἑλλάδα! ἤξερα τί θὰ εἶπῃ μὰ τώρα
Χίλιαις φοραῖς καλλίτερα γνωρίζω τί ἀξίζει...
Σ' αὐτὴ τὴν πλάσι τὴν πλατεία, παιὸς τόπος καὶ ποιά χώρα,
Σὰν τὴν γλυκεῖα μανοῦλά μας λαμποκοπᾶ μυρίζει;
Ποιά, μοῖρο μέσα σὲ δροσιάς μαργαριτάρι βρέχει,
Κ' ἔχει τὴ χάρι τὴ κρυφὴ ποῦ ὄνομα δὲν ἔχει;...

Σὲ εἶδα, ναί· μὰ οὔτε σὺ ἀκόμα, Ἰταλία,
Οὔτ' ἡ Νεάπολις αὐτὴ ἡ μάγισσά σου ἔχει,
Τὸν οὐρανὸ, τὸ κύμα μας, τὸ φῶς, τὴν ἀρμονία,
Οὔτε τ' ἀγέρι σου ψυχὴ καὶ νοῦ γεμάτο τρέχει...
Δὲν λάμπει τὸ φεγγάρι ἐκεῖ σὰν τὸ δικό μας' μήτε
Στὸν οὐρανὸ τῆς τὸ θεὸ νὰ βλέπετε μπορεῖτε!

Παντοῦ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ εὐρίσκειται· μὰ μόνο
Μέσ' τὴν Ἑλλάδα, στῆς ξανθῆς Ἀθήνας τὸν αἰθέρα,
Στῆνει τὸν ἀγιασμένο του ἀστροσπαρμένο θρόνο,
Ἐκεῖ ποῦ λάμπει κ' ἡ νυχτιὰ καὶ φέγγει σὰν ἡμέρα,
Ἐκεῖ ποῦ τοῦ Φειδίου μας ὑψόνονται οἱ κολῶνες·
Ἀπάνω θρόνος τοῦ θεοῦ καὶ κάτω Παρθενῶνες...

Β΄.

Ἄχ' πῶς παγώνουν τὴν καρδίᾳ τὰ ἔοχημα τὰ ξένα·
Τρέμ' ἡ ψυχὴ ὡσὰν τ' ἀρνὶ π' ἀγγίζει τὸ μαχαίρι·
Σιγὰ μιλεῖς, κρυφὰ πατάς, κυττάξεις δειλιασμένα,
Καὶ πέρνεις τῆς ἀναπνοῆς κλεφτάτα τὸ ἀγέρι...
Ξένος ἐδῶ, ξένος ἐκεῖ, μὲ δίχως φύλλα κλώνος,
Μέσα στοὺς χίλιους ἔρημος, μέσ' ταῖς χιλιάδες μόνος!

Ναί· ξένο, ξέν' ὄ, τι κι' ἂν ὀδῆς κι' ὅτι σὲ βλέπει ξένο·
Γρυνιάζει καὶ μαλῶν' ἡ γῆ σὰν νοιώσει ξένου βῆμα·
Ξένο τ' ἀγέρι, τὸ νερὸ, τὸ ρόδο τ' ἀνθισμένο,
Ξένος ἀκόμη κι' ὁ θεὸς, ξενότερο τὸ μνήμα...
Νεκρὸ σὲ διώχνουν κ' οἱ νεκροὶ στὰ ἔρημα τὰ ξένα,
Κ' ἕνα δὲν βρίσκεις σύντροφο μέσα στὸν τάφο, ἕνα!

Γεννέσαι μέσ' στῆ φυλακῇ καὶ τῇ θυμᾶσαι πάλι,
Μ' ἀνίσως στὸν παράδεισο, μ' ἀνίσως στὴν Ἀθήνα·
Ἰδῆς τὸ φῶς κ' ἡ μοῖρά σου σὲ γῆ σὲ ρίξει ἄλλη,
Μὲ τί λαχτάρα θὰ διψᾷς μιὰ μητρικὴ ἀκτίνα;
Ἄχ, εἰν' γιὰ ὅλους ἄπονο, σκληρὸ τὸ ξενοχώμα,
Ὅμως γιὰ μᾶς εἶναι πολὺ σκληρότερο ἀκόμα...

Σεῖς ποῦ στῆ μαύρη ξενητεία γυρίζετε καὶ κρύα,
Κυττάτε σὰν τὰ μάτια σας, περισσότερο ἀκόμα,
Σὰν τοῦ παιδίου σας τῇ ζωῇ κυττάτε τὴν υγεία·
Ὁ Χάρος ξένους κυνηγᾷ στῆς ξενητείας τὸ χῶμα...
Γι' αὐτοὺς ἀκούεται συχνὰ τοῦ τάφου ἡ κμπάνα·
Προσέχετε τὴν ξενητεία· ἐκεῖ δὲν εἶναι Μάνα...

Γ'.

Ἄναθεμά το δένδρι, τὸ χέρι ἀναθεμάτο,
 Ὅπου τὸ πρῶτο ἔκανε καράβι ἀπ' τὸν κορμὸ του.
 Ἐγέμισε ἀπὸ κορμιὰ τῆς θάλασσας τὸν πάτο,
 Κι' ὁ ἄνθρωπος ἐξέχασε καὶ μάνα καὶ θεὸ του...
 Ἴπιε λυσιμονησιᾶς νερὸ μέσα σ' ἀγκάλι ξένη,
 Κ' ἐχάθη ἡ οἰκογένεια καὶ ἡ Πατρὶς πεθαίνει!

Ἄστεγα χρόνια καὶ καιροὶ φυσοῦν στὸν κόσμον τώρα,
 Χαλοῦν τὰ σπῆτια, πέφτουνε, κι' οὐτ' ἓνας δὲν σηκώνει
 Τὸ σπίτι του τὸ πατρικό... Τὸ χτίζει σ' ἄλλη χώρα,
 Κι' ἀπ' τοὺς πατέρας του μακρὰ κορμὶ νεκρὸ ξαπλώνει....
 Δὲν λάμπει πλέον ἡ Γωνιά δλόχαρι τὸ βράδυ.
 Λαίπουν στὰ ξένα τὰ παδιὰ καὶ μένει στὸ σκοτάδι.

Εἰς τῆς γλυκειᾶς Πατρίδος μου τὸ μυρισμένο χῶμα,
 Κοσμοπολίτου ἄνοστο λουλοῦδι δὲν φυτρώνει.
 Εἴμεθα βλέπεις βάρβαροι, ἀφώτιστοι ἀκόμα,
 Καὶ εἰς τοὺς ὤμους μας φτερὸ Ἰκάρου δὲν φυτρώνει....
 Ἄς ἔχουν ἄλλοι τὸ φτερὸ ἐκείνου καὶ τὸ κύμα
 Τῆς Μάνας δὲν ἀφίνομε τὸν κόλπο γιὰ τὸ μνήμα!

Εἶν' ἡ φωλιά μας ἀνθηρῆ, δροσάτη, μυρισμένη
 Τὴν ἔχομε μὲ τὴ στοργὴ καὶ τὸ φιλὶ πλεγμένη...
 Πίνομ' ἀθάνατο νερὸ, κι' ἀγέρι μᾶς δροσιζει,
 Ποῦ νύχτα ἕμερα πολεμᾷ τὸ χάρο κ' ἐξωρίζει....
 Τὸ ὠμορφώτερο οὐρανὸ τὸν ἔχομε πατέρα,
 Βουνα γεματ' ἀπὸ θεοῦ καὶ μέσ' στὸ μνήμα ἕμερα!

Τὶ εὐμορφοὶ στὴ χώρα μας ἀνθοὶ μοσχοβολοῦνε!
 Πῶς τὰ πουλάκια κελαῖδου, θαρροῦς πᾶς σου μιλοῦνε...
 Πόσαις φοραῖς ἐνόησα τί λέγει τὸ ἀηδόνι.
 Ἄχ τὶ γλυκὰ περνοῦν σ' ἐμᾶς καὶ φεύγουνε οἱ χρόνοι!
 Μὲ τοὺς ἀγαπημένους μας πεθαίνομε καὶ ζοῦμε.
 Ἐχομε ὁμορφὴ φωλιά καὶ δὲν τὴν παραιτοῦμε.

Ἄ, ὄχι ἀπὸ ἐθνικὴ δὲν πλέκουν περιφάνια,
 Ἐπαίνου γιὰ τὴ Μάνα μου τὰ χέρια μου στεφάνια.
 Ἄς λὲν ὅτι κι' ἂν θέλουνε ἡ ἔχθρα καὶ τὰ πάθη
 Σ' αὐτὸ τὸν κόσμο τὸν τυφλὸ ποῦ γέρασε κ' ἐχάθη,
 Ἄνισως μένου ἄνθρωποι ἀληθινοὶ ἀκόμα,
 Ἐκεῖνοι ἐμεῖς εἴμεθα οἱ ἄλλοι εἶναι χῶμα.

Χῶμα μὲ σκῶληκος ψυχὴ ὄψι νεκρῆ, σβυσμένη
 Κορμὶ κυρτὸ, θαμπὶ ματιὰ καὶ νεώτη γερασμένη
 Μέσα στὸ σάπιο τοὺς κορμὶ, σάπια ψυχὴ σαπίζει.
 Δὲν ξέρ' ἡ μάνα τὸ παιδί κι' αὐτὸ δὲν τὴν γνωρίζει.
 Μὲ δίχως οἰκογένεια, δίχως θεὸ περνοῦνε,
 Καὶ ὅλα τ' ἀγοράζουνε καὶ ὅλα τὰ πουλοῦνε.

Πουλεῖ τῆς Μάνας τὴν τιμὴ ὁ γυιὸς τὴν ἀδελφὴ του
 Ὁ ἀδελφός τὰ σπλάχνα του τὰ ἴδια, τὸ παιδί του
 Φέρν' ὁ πατέρας καὶ πουλεῖ σ' ὀλόγυμνη Ἀφροδίτη,
 Καὶ βῆμα σ' ὀδηγεῖ παπὰ σὲ ντροπισμένο σπῆτι...
 Νᾶ, ποιοὶ καυχῶνται πῶς μποροῦν τὸν κόσμον νὰ φωτίζου.
 Καὶ τέτοιοι, τέτοιοι ἄνθρωποι τολμοῦν νὰ μᾶς ὑβρίζου!

Στῆς κάτω χώρας ἀψηλὰ, μεγάλα τεῖχη χτίζουν,
 Καὶ δὲν ταῖς πνίγουν τὰ νερά, τὰ κύματα ἐμποδιζοῦ.
 Κ' ἐμεῖς, κ' ἐμεῖς ἄς θάλλομε σὲ κάθε περιγιάλι,
 Μὰ πέτρα, ἄνδρες καὶ παιδιὰ, ὅλοι, μικροὶ, μεγάλοι,
 Τὸ κύμα τοῦ πολιτισμοῦ νὰ φράξωμεν, νὰ φύγη,
 Γιατὶ αὐτὸ καὶ τὴ ψυχὴ καὶ τὴν ψυχὴ τὴν πνίγει.

Δ'.

Καράβι ἀτμοφτέρυγο, καράβι ἀγαπημένο,
 Σχίζε τὴ ξένη θάλασσα, τὸ κύμ' αὐτὸ τὸ ξένο,
 Καὶ πέτα εἰς τὰ κύματα ποῦ ἔχουνε τὴ χάρι,
 Νὰ καθρεφτίζου οὐρανὸ κι' ἀστέρια καὶ φεγγάρι....
 Ἄλλοίμονο καὶ ὁ ἀτμὸς ἀργὰ κ' ἐκεῖνος πάει,
 Καὶ τρέχει γληγορώτερα καρδιὰ ποῦ ἀγαπάει!

Ἄχ ἂν σ' ἐφτέρωνε ψυχὴ, ἂν ἤσουνε πατέρας,
 Τὰ κύματα θὰ ἐσχίζες τὰ ξένα σὰν ἀγέρας,
 Καὶ σὰν πουλὶ θὰ βρῖσκουσον στ' ἀγαπημένα μέρη,
 Ἐκεῖ ποῦ εἶν' ἡ Μάνα μου καὶ τὸ γλυκὺ μου τέρι.
 Καράβι γρηγορώτερα στὸν Πειραιᾶ τὴν πρῶρα
 Τ' ἀδέλφια μου μὲ τὸ φιλὶ μὲ περιμένουν τώρα.

(Ἐν τῷ ἀτμοκινήτῳ, ἀπὸ Νεάπολιν εἰς Ἀθήνας 1879.)

ΔΧ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΟΙ ΛΟΓΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗ-
 ΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ
 ΕΡΕΥΝΗΣ ΑΥΤΩΝ.

Β'.

Πρὶν ὅμως ποιήσωμεν ἑναρξιν, μνη-
 μονεύομεν τὸν ἐξῆς λόγον τοῦ κ. Σπυ-
 ρίδωνος Λάμπρου. Καὶ ἡ ἀπλουστάτη
 δὲ βιογραφία ἀνδρὸς ἀσχοληθέντος περὶ
 τὰ γράμματα ἢ τὴν τέχνην καὶ τὸ ἀ-
 τελέστατον γλωσσάριον καὶ τὸ ὀλιγό-
 στιχον δημοτικὸν ἄσμα, μάλιστα δὲ
 μονογραφικὴ μελέτη περὶ τινος οἴου-
 δήποτε τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς χρό-
 νους προσώπων ἢ πραγμάτων εἶνε μὲν
 ἴσως ἄμμου κόκκος ἄσημος, ἔλκει ὅ-
 μως βᾶρος ἰκανὸν διὰ τὸν ἀναλαμβά-
 νοντα τὸ δυσχερὲς ἔργον νὰ γράψῃ τὴν
 ἱστορίαν τῆς πολιτικῆς ἢ πνευματικῆς

καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος κατὰ τοὺς
 αἰῶνας τοῦ παρακμάζοντος Βυζαντινι-
 σμοῦ καὶ τῆς δυσοικνύστου τοῦ ἔθνους
 δουλείας.

Ὁ Κ. Βαρδαλάχος ἐγεννήθη τὸ ἔτος
 1175 δηλ. 322 μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς
 Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρ-
 κων ἐν τῷ Καίρω τῆς Αἰγύπτου, ἔνθα
 ἔμενον πρὸ πολλοῦ οἱ γονεῖς του καὶ
 ἔζων ἐκεῖ. Δυστυχῶς ὅμως ἂν καὶ οἱ
 γονεῖς του ἔσχον τὴν καλὴν βούλησιν
 νὰ τὸν ἐκπαιδεύωσιν καὶ νὰ τὸν ἀνα-
 θρέψωσιν ἐλευθερίως, ἐστερήθη αὐτῶν
 προώρων μένων πλέον μόνος καὶ ἔχων
 βοηθοὺς πρὸς συνώχισιν τῶν σκοπῶν
 του ὀλίγα χρήματα, ἅτινα κατέλιπεν
 αὐτῷ ὁ πατήρ. Ἀλλὰ ὁ Βαρδαλάχος
 παρετήρησεν πλέον ὅτι ἡ διαμονὴ του
 ἐν Καίρῳ δὲν προσγίγεται εἰς αὐτὸν

αἰτία ὠφελείας ἀλλὰ μᾶλλον βλάβης.
 Ὅθεν τούτου ἐνεκεν ἀνεχώρησεν εἰς
 Ἀλεξάνδρειαν καὶ μετὰ ταῦτα εἰς Σύ-
 μνη, ἔνθα ἐπέρανε τὴν σειρὰν τῶν ἐγ-
 κυκλοπαιδικῶν μαθημάτων ὑπὸ τὸν ἀ-
 γαπήσαντα αὐτὸν διδάσκαλον Ἰερώνυ-
 μον, ὅστις εὐτυχῶς διὰ τὸν Βαρδαλά-
 χον ὑπῆρξε τὸ κέντρον. (ἀκολουθεῖ)

ΘΑΥΜΑΣΙΟΝ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ.

Ἐπὶ δεκαετίαν ὄλην ἐργαζόμενος
 καὶ περὶ τὰς 170,000 φρ. καταναλώ-
 σας ὁ ὠρολογοποιὸς Φήλιξ Μάιερ κα-
 τεσκεύασεν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις τῆς Ἀ-
 μερικῆς Πολιτείας τὸ καλλιτεχνικώ-
 τατον τῶν ὠρολογίων.

Τὸ ὠρολόγιον τοῦτο, ὅπερ εἶναι ἀ-

ριστούργημα τέχνης, έχει ύψος 18 ποδών, εύρος 8, βάθος 5, και έλκει βάρος 4,000 λιτρών. Το όλον σύγκειται από κερύιου ξύλου τετορνευμένου και πεποικιλμένου, έχει δε μαρμάρινον εξώστην και στέγην χαλκήν. Έν τῷ εξώστῳ φαίνεται ὁ Βασιγκτῶν καθήμενος ἐπὶ τῆς ἔδρας τοῦ προέδρου, ἐπὶ δὲ τῆς στέγης ὑψοῦται χρυσοῦς ἀεθρίας τοῦ Κολόμβου. Δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τοῦ Βασιγκτῶνος ἴστανται μαῦροι φυλάσσοντες τὰς θύρας τὰς μεταξὺ τῶν βυσταζόντων τὴν στέγην κίονων. Έν ταῖς γωνίαις τοῦ ὠρολογίου ὑπάρχουσι σηκίδια, ἐνθα ποικίλαι ἀνθρώπινα μορφα παριστάνουσι συμβολικῶς τὸ στάδιον τοῦ βίου. Κάτωθεν μὲν φαίνονται παῖς καὶ νεανίας, ἀνωθεν δὲ ἀνὴρ καὶ γέρον. Έν τῷ μέσῳ ὑπάρχει πέμπτον σηκίδιον, περιέχον ἀνθρώπινον σκελετόν. Έκαστος τούτων κρατεῖ κώδωνα καὶ σφύραν ἐν τῇ χειρὶ. Ὁ τοῦ παιδὸς κώδων εἶναι μικρὸς καὶ ἔχει τόνον λεπτόν· ἰσχυρότερος ἤχει ὁ κώδων τοῦ νεανίου ἰσχυρότατος ὁ τοῦ ἀνδρὸς, ὁ δὲ τοῦ πάλαιου γέροντος ἤχει πενθίμως καὶ ἔτι μάλλον ὁ τοῦ δραπανηφόρου. Τὸ ὠρολόγιον δεικνύει τὴν πορείαν τῶν πλανητῶν κατὰ τὰ προσεχῆ 200 ἔτη, τὰς ὥρας, τὰ πρῶτα λεπτὰ καὶ τὰ δευτέρα, πρὸς δὲ καὶ τὰς διαφορὰς τοῦ χρόνου ἐν Νέξ Ὑδρῆ, Βασιγκτῶνῃ, Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ, Μελεθῶν, Μεκίῳ, Καίρῳ, Κωνσταντινουπόλει, Πετρούπολει, Βιέννῃ, Λονδίῳ, Βερολίῳ καὶ Παρίσις. Δεικνύονται πρὸς τούτοις αἱ ἡμέραι τῆς ἐβδομάδος καὶ τοῦ μηνὸς, οἱ μῆνες καὶ αἱ τέσσαρες τοῦ ἐνιαυτοῦ ὥραι, ὁ ζωδιακὸς, ἡ περὶ τὸν ἄξονα στροφή τῆς γῆς, ἡ κίνησις αὐτῆς περὶ τὸν ἥλιον, αἱ φάσεις τῆς σελήνης καὶ ἡ τροχία

τῶν πλανητῶν. Ἀνὰ πᾶν τέταρτον τῆς ὥρας κρούει τὸν κώδωνα ὁ παῖς, ἀνὰ ἡμίσειαν ὥραν ὁ νεανίας, ἀνὰ πᾶν τρίτον τέταρτον τῆς ὥρας ὁ ἀνὴρ, καὶ ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ὁ γέρον. Τότε ἐμφανίζεται ὁ πατὴρ Χάϊν ἵνα κρούσῃ βραδύτερον τὰς ὥρας, μετ' αὐτοῦ δὲ οἱ πτερωτοὶ ἄγγελοι, σύμβολα τοῦ δραπέτου χρόνου. Ἀρχομένης τῆς τῶν ὥρων κρούσεως ἡ μουσικὴ, παιανίζει τὸν ὕμνον τὸν ἐθνικόν· ὁ Βασιγκτῶν ἐπὶ τοῦ εξώστου ἀνίσταται ἡμέρα ἐκ τῆς ἔδρας του, ἐκτείνει τὴν δεξιάν καὶ ἀνελίσσει τὴν ἔγγραφον δῆλωσιν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, κατόπιν ἀνοίγει ὁ μαῦρος τὴν ἀριστερὰν θύραν, ἐξ ἧς προέρχονται εἰς τὸν εξώστην ἄπαντες κατὰ σειράν οἱ πρόεδροι, φοροῦντες ἕκαστος τὴν ἐκάστοτε συνήθη στολήν· εἰς τὸ μέσον τοῦ εξώστου προβάντες, κλίνουσι τὴν κεφαλὴν ἐνώπιον τοῦ Βασιγκτῶνος, χαίρειζουσι δὲ δρέγοντες αὐτῷ τὴν δεξιάν. Τελευταῖον ἀπέρχονται διὰ τῆς ἀπέναντι θύρας, ἢ παραχρῆμα κλείουσιν ἄλλοι μαῦροι. Ὁ Βασιγκτῶν καθέζεται πάλιν, ἐπακολουθεῖ δὲ βαθεῖα σιγή, ἢ ἀνεπαίσθητως διακκόπτει ὁ κρότος τῆς κινήσεως τοῦ ἐκκρεμοῦς.

Η ΦΙΛΙΑ

μῦθος

Εἰς τὸν δρόμον Πατησίων ἐν Ἀθήναις Ἄντιθένητες συνωμίλουν δύο κύνες· Ἄκραϊφνῆς αὐτοὺς συνέδεε φιλία καὶ περὶ φιλίας ἦν ἡ ὀμιλία «Σ' ἀγαπῶ» ὁ εἰς τῷ ἄλλῳ ἀντεφώνει Σὺ ἐλπίς μου καὶ χαρὰ μου εἶσαι μόνη Ἄσπασμοὺς πολλοὺς ἀντέδιδεν ἀφθόνως Σύνοντες κ' οἱ δύο τὰς οὔρας συγχρόνως Ἄλλ' ὅσπουν βίφθῃν ἐκ γείτονος οἰκίας

*Έγεινε ἀρχὴ διαφορᾶς ἀγρίας Δείγματα, κραυγαί, ἀγάπης πάσης λήθη Ἡ φίλι' αὐτῶν εἰς ἔχθραν μετεβλήθη Δάμωνα ζητεῖς ματαίως καὶ Φιντίαν Τὸ συμφέρον καταβάλλει τὴν φιλίαν.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Τὰ δύο πρῶτα φυλλάδια τοῦ δευτέρου ἔτους ἀποστέλλονται καὶ εἰς πολλοὺς μὴ συνδρομητάς. Οἱ κύριοι οὗτοι παρακαλοῦνται ἀφοῦ τὰ ἀναγνώσωσι, νὰ μᾶς ἐπιστρέψωσιν αὐτὰ, ἂν δὲν ἐπιθυμῶσι νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταί, ἄλλως θεωρηθῶσονται τοιοῦτοι.

ΑΙΝΙΓΜΑ Α΄.

Τὰ πρῶτά μου τὰ τέσσαρα, ὦ φίλτατε σοὶ [χρεια ποίαν αὐτὰ ἠδύτητα σοὶ προξενοῦν εἰς εὐρείας. Ἴδ' ἀπὸ τὸ ὅλον μου τὰ πρῶτά μου τὰ τρία ὦ φίλτατέ μοι, στερεθῶ μεγάλην εὐωδίαν θὰ χύσω τότε περὶ σε... λοιπὸν διὰ νὰ μ' εὖ- [ῆς τὸν νοῦν σου βάλλε πρὸς σιγμῆν, ἂν θέλῃς, [σ ἀγωνίαν, τὸν Ἄχι λλέα πρὸς σιγμῆν καὶ Πάτροκλον [θυμήσου, κ' ἔχεις τὴν λύσιν παρευθὺς.. μ' ἐπιθυμ' ἢ [ψυχὴ σου: μάθε πῶς μ' ἔχεις εὐγενῆς κ' εὐαίσθητος ἂν [ῆσαι, καὶ συμπεριφερᾶ: καλῆς ἂν, φῆλε δὲν στερε- [σαι... —

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

Έν ΑΘΗΝΑΙΣ ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ «ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ» ἐπὶ τῆς δισταυρώσεως τῶν ὁδῶν Πειραιῶς καὶ Γερανίου ἀρ. 30.

- Έν ΣΥΡῳ παρὰ τῷ κυρίῳ Δ. Ἀθηναίῳ,
- Έν ΠΑΤΡΑΙΣ παρὰ τῷ κυρίῳ Σπ. Πριναρῳ.
- Έν ΝΑΥΠΑΓΙῳ παρὰ τῷ κυρίῳ Παύλῳ Ἰατρῳ.
- Έν ΧΑΛΚΙΔΙ παρὰ τῷ κυρίῳ Γ. Ν. Φιλαρέτῳ.
- Έν ΘΗΒΑΙΣ παρὰ τῷ γραφείῳ τῆς «Σριγγός.»

- Έν ΙΘΑΚΗῳ παρὰ τῷ κυρίῳ Κ. Ν. Παυλάτῳ.
- Έν ΚΕΡΚΥΡΑ παρὰ τῷ κυρίῳ
- Έν ΖΑΚΥΝΘῳ παρὰ τῷ κ. Γ. Κ. Σφήκῳ.
- Έν ΚΩΝ]ΠΟΛΕΙ παρὰ τῷ κ. Δ. Ἡλιάδῃ.
- Έν ΒΡΑΙΔΑ παρὰ τῷ κ. Κλεάνθει Παπαζογλῃ.